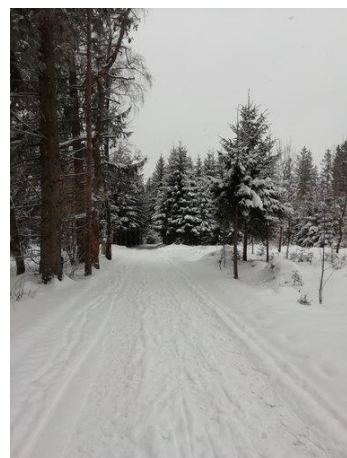

Konečně zima...

Pokojně, nekonečně padá sníh na zmrzlý kraj. Je mi slavnostně i teskno zároveň, neboť se cítím osamělý v širé krajině. Země před mýma očima se zjednodušuje, sjednocuje a rozšiřuje, je srovnaná v bílých vlnách a nerozrytá zmatenými stopami života. Konečně prorádl a zastavil se tanec vloček. Váhavě bořím nohy do nedotknutelného sněhu a poznamenávám kraj dlouhým rádkem svých kroků...

Karel Čapek, Šlápěj

Už to vypadalo, že (podobně jako v předchozích letech) žádná zima nebude. Ale v druhé polovině ledna a v únoru se ukázala v celé svojí kráse, A nemusíte být zrovna milovníky zimních radovánek, aby i vás bělostná nádhera neokouzila...
Následující fotografie mi jako součást dobrovolného úkolu z IKT poslal žák 2 MSR Petr Šašek. Podívejte se, jakou úžasnou zimní atmosféru zachytil při svých toulkách přírodou:

Na co se máme těšit v příštím měsíci:

Poslední dobou se asi opakují a píšou na závěr stále totéž:

- těším se, že v příštím měsíci už snad budeme ve škole,
- těším se, že se rozběhnou různé akce,
- těším se, že mi z nich pošlete zprávy a fotky
- těším se, že bude v časopise zase o čem psát, že bude plný krásných zážitků, velkých vítězství, příjemných chvil a milých setkání,
- zkrátka se těším, že to bude (skoro) jako dříve...

Minialmanach Vydání 1 Leden – Únor 2021

SZŠ a VOŠZ Plzeň
Karlovarská 99
323 00 Plzeň

www.zdravka-plzen.cz
zdravka@zdravka-plzen.cz

Redakce:

Mgr. Ladislava Mutinská
Ing. Jaroslava Michálková

mutinska@zdravka-plzen.cz
michalkova@zdravka-plzen.cz

☎ 378 015 121

VYDÁNÍ

1

LEDEN
ÚNOR
2021

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNICKÁ PLZEŇ

Minialmanach

toto vydání

Burza škol – tentokrát ...	Str. 1
Ocenění našich studentek	
Jsme stále on-line	Str. 2
I žáci střední školy pomáhají	
Den otevřených dveří SŠ	Str. 3
Konečně zima	Str. 4

Slovo úvodem

Tak už zase učíme distančně...

Jestli si myslíte, že distanční výuka je dobrá „jen“ pro vzdělávání žáků, jste na velkém omylu. Díky ní se učí i učitelé, a to dokonce od žáků, což jsem před pár dny zažila na vlastní kůži.

Při výkladu Excelu zareagoval na jednu ukázkou chlapecký hlas: „Tý jo, to je hustý!“ A do toho nesmělý dívčí hlásek: „Hele, víš o tom, že říkat hustý už dávno není in?“ „Jéžišku,“ děším se, „a co je tedy in? Abychom si vůbec rozuměli, a abych nevypadala jako boomer!“ (Boomer – starý člověk, který už ničemu nerozumí – to jsem taky nedávno pochytala od žáků.)

„Ale třeba jéžišku už taky neříkáme!“

„No nazdar,“ zoufám si, „co místo toho říkáte? Vlastně nazdar asi taky ne, tak se zdravil Týr se svými druhy někdy kolem roku 1860!“

„My říkáme jezusinky!“

„No, to je moc roztomilé – teda cute [kjút],“ lovím z paměti anglické slovíčko. Třeba uspěju, ačkoli se mi nezdá moc roztomilé motat do mateřštiny taková příšerná slova (česky mluvím ráda a dobře, anglicky velmi špatně – tudíž velmi nerada). Ale jsem děsně zvědavá, co to s mými žáky udělá. Podiví se? Přejdou to jako každé jiné slovo? Nebo si zaťukají na hlavu (samozřejmě s vypnutou kamerou, abych je neviděla)?

„Teda, paní učitelko, vy jste raketa! Když normálně říkáte kjút a víte, co je bum.“

„Raketa, jo?“ nestačím se divit.

„Jo, nebo taky legenda, prostě někdo, za koho se nemusíte vůbec stydět!“

Najednou se nudná distanční hodina informatiky, která bývá zpravidla téměř mým monologem, zvrhne na překřikování, jež by směle konkurovalo orientálnímu bazaru. Každý z žáků mi chce sdělit nějaké svoje oblíbené slovo.

„Počkejte,“ krotím je, „to abych si na to vzala tužku. Vždyť já si to nebudu pamatovat!“

„To si nepište, vypadala byste jako nerd!“

„A nerd je kdo?“

„No, neurazte se, nerd je šprt.“

„Víte co? Pro dnešek už skončíme. Já mám z těch vašich novinek hlavu jak škopek.“

„Ok, paní učitelko, ale aspoň vidíte, jak se po distanční výuce cítíme my – úplně grogy, to znamená...“

„Já vím, co znamená grogy. To je starý. Ale oki jsem ještě neslyšela. To je místo OK?“

„Jo, jo,“ přitaká mi onen chlapecký hlas, který rozpoutal celou tuto vášnivou odbornou debatu, „ale říkají to tak jenom holky. Kdyby to řek kluk, je krajně sus [sas], tedy podezřelej.“

Teď už musím hodinu doopravdy ukončit, mám pocit, že se všichni zbláznili a že je to silně nakažlivé: „Tak to je vše. Dneska to bylo easy, příště přijde vyšší level. Tak s tím počítejte, abyste z toho nebyli štafj.“

Najednou zavládne hrobové ticho – obrovský kontrast k předchozímu halasu. Začnu se smát. „Upozorňuji vás, že štafj je z němčiny. Aby si třeba někdo nemyslel, že se to píše stíve.“

Slávka Michálková

Burza škol – tentokrát v online prostředí

Současná epidemiologická situace v České republice neumožnila konání výstav středních škol ve formě, na kterou jsem všichni byli zvyklí. Přesto se ale burzy škol mohly konat, a to právě díky online komunikaci zástupců jednotlivých středních škol a budoucích uchazečů. Po řádné registraci naší školy na uvedeném portálu, jsme dostali možnost samy si vybrat výstavy, kterých se chceme zúčastnit. Zůstali jsme i v online prostředí věrní místům, z nichž jsme pravidelně získávali velký počet nových žáků. Jednalo se o burzu škol v Rokycanech, Stodu a přímo u nás v Plzni. Každé výstavě byla přiřazena dvě časová okna. V dopoledních hodinách to bylo od 8:00 do 12:00, zde se připojovali žáci devátých tříd přímo ze základních škol a večer byla vymezena doba od 18:00 do 21:00, pro možnost připojení rodičů budoucích uchazečů.

Tato forma komunikace přinesla středním školám a učilištím i spoustu výhod. Jednalo se zejména o úsporu nákladů v souvislosti s pronájem výstavní plochy, odpadlo cestování na výstavy nebo tisk propagačních materiálů. Do online prostředí se připojovali skuteční zájemci a byla možnost oslovit též uchazeče ze vzdálenějších regionů. První termín výstavy, kterého se naše škola účastnila, se konal 8.12. 2020 a jednalo se Burzu škol v Rokycanech.

Veškeré informace o studijních oborech a možnostech studia zajišťovala v dopoledních hodinách Mgr. Alena Štroblová, večerní termín náležel Mgr. Iloně Jančové.

Druhý termín, tentokrát ve Stodu, byl plně v kompetenci Mgr. Elišky Zemanové a Mgr. Dagmar Novákové.

Třetí konání burzy škol zajistily Mgr. Jana Bednářová a Mgr. Radka Polívková. Všichni přihlášení žáci a rodiče měli možnost dozvědět se důležité informace ke studiu na naší škole, kritéria přijímacího řízení i počty přijímaných žáků. Seznámili se též s výhodami a benefity naší školy, možnostmi uplatnění do budoucna a odpovědi dostali na individuální otázky týkající se třeba hodnocení prospěchu ze základní školy. Burza v online prostředí byla pro nás všechny zajímavou zkušeností, ale myslíme si, že setkávat se s žáky přímo přináší daleko větší benefity. Uchazeči o studium si díky našim skvělým pomůckám a vybavení mohou lépe osahat některé výkony a udělat si lepší představu o studiu na naší škole. Věříme, že se epidemiologická situace v ČR bude i nadále zlepšovat a my budeme moci naši školu prezentovat tak, jak jsme byli zvyklí.

Mgr. Alena Štroblová

Burza škol Online

Výstavy Pro žáky ZŠ Pro vystavovatele Pro pořadatele Registrované školy O nás Vstup pro vystavovatele

škola | Plzeň (okres Plzeň-město)

Střední zdravotnická a Vyšší odborná škola zdravotnická Plzeň

Profil SZŠ a VOŠZ

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Plzni již 70 let poskytuje kvalitní profesní zdravotnické vzdělání, které je vysoce žádané na trhu práce. Patříme mezi největší školy v Plzeňském kraji a mezi největší regionální zdravotnické školy v České Republice.

V současné době u nás studuje 712 žáků na střední škole a 351 studentů na vyšší odborné škole. Výuku zajišťuje 170 vysoce kvalifikovaných interních a externích učitelů.

Informace

Adresa	Karlovarská 99, 323 00 Plzeň
Email	zdravka@zdravka-plzen.cz
Telefon	378 015 111
Webové stránky	http://www.zdravka-plzen.cz/

Stránka naší školy na burze škol on-line
<https://burzaskol.online/skola/76>

Jsmo stále on-line!

Ano, on-line jsme v podstatě v jednom kuse... Občas na to sice trochu hudrujeme, ale v podstatě jsme za možnost komunikovat spolu alespoň přes Teams rádi.

Nedovedu si představit, jak by to vypadalo, kdyby pandemie covid-19 přišla třeba o 10 let dříve. To ještě neexistovala žádná platforma Teams. Komunikovalo se především přes mail nebo chat, facebook a ostatní sociální sítě začínaly teprve pronikat do povědomí běžných uživatelů. Asi by nějaký typ distanční výuky byl náročný a jen velmi těžko proveditelný.

Nebo zajdeme ještě dál – před lety dvaceti? Jen málokterá domácnost měla připojení k internetu, byl to problém i v mnoha školách. Když už spojení bylo, bylo pomalé, nespolehlivé a navíc – srovnávat možnosti dnešních internetových vyhledávačů, rozsah a kvalitu stránek s tehdejšími snad ani nelze.

Tak můžeme poděkovat rychlému rozvoji techniky, všem hardwarovým i softwarovým vývoji, že jsme nyní on-line. Že na to nejsme sami, že někde „na druhém konci drátu“ sedí další osamocení človíček, který netrpělivě čeká na spojení a na pár slov od svého kolegy, kamaráda, učitele...

A tak si pomalu zvykáme na to, že on-line svět je pro nás běžnou záležitostí. Objevujeme všechny jeho možnosti – kromě výuky pořádáme semináře, přednášky, porady, prezentace školy, soutěže i den otevřených dveří. A daří se nám.

Přesto velmi doufáme, že tato situace je jen dočasná. Že už brzy budeme mít možnost ochutnat plnými douškami reálný život. A že veškerá technika bude jen dalším jeho zpříjemněním.

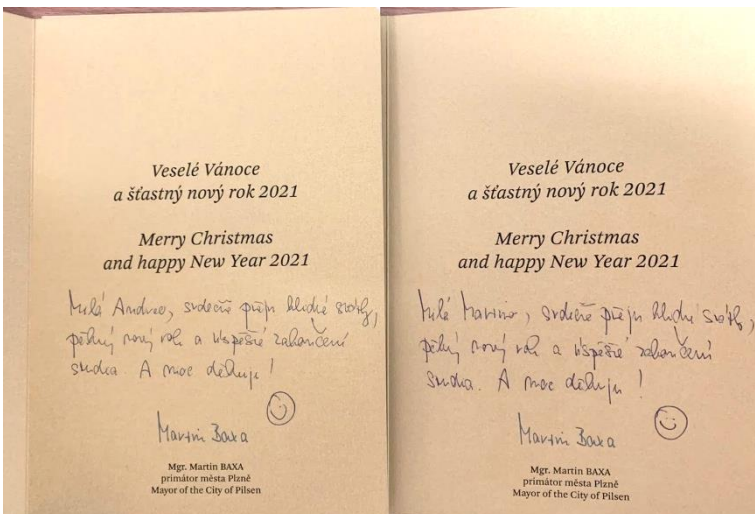
Ing. Jaroslava Michálková

Ocenění našich studentek

Andreu Sitayovou zná v naší škole snad každý. Většina z nás si ji spojuje s krásným hlasem, díky němuž jako žákyně střední školy zpřijemnila mnoho školních akcí a rozdávala radost svým posluchačům.

Nyní studentka VOŠ vyměnila kytaru a noty za bílý ochranný oděv a spolu se svojí kamarádkou Martinou Bartošovou se vrhla do boje proti covidu-19. Obou šikovných sestřiček si všiml i pan primátor Martin Baxa, který v adventním čase ocenil jejich obětavou práci.

K poděkování se připojujeme i my.

▲ V pracovním ochranném oděvu bychom děvčata skoro nepoznali...

Připravila: Ing. Jaroslava Michálková. Foto zaslala: Mgr. Radka Novotná

▲ Na svém facebookovém profilu pan primátor kladně hodnotil nejen práci našich studentek, ale i spolupráci se SZŠ a VOŠZ Píseň

◀ Andrea a Martina obdržely od Martina Baxy vánoční přání s poděkováním. V „plzeňských“ čepicích #COPA TUTO JE# jim to báječně sekne, co říkáte?

I žáci střední školy pomáhají...

Žákyně třídy 3 ZDL Veronika Kohoutová je jednou z mnoha, které v současné nelehké situaci pomáhají. O své zajisté záslužné práci mi napsala v dobrovolném úkolu z IKT, kde měli žáci stručně popsat, jak tráví své dny v době nouzového stavu a distanční výuky:

Imenuji se Veronika Kohoutová a je mi 18 let. Studuji na naší zdravotnické škole obor zdravotnické lyceum. Od října vypomáhám ve Fakultní nemocnici Plzeň, přímo na odběrovém místě Covidu-19. Od jara loňského roku je na infekční klinice na Borech zřízené právě odběrové místo.

Když jsem dostala nabídku pracovat tam, neváhala jsem a šla to zkusit. Moji náplní práce je spíše administrativa. Balíme a řadíme vzorky lidí, co přišli na odběr. Také vyřizujeme telefony s pacienty, tiskneme jim žádanky, vyhodnocujeme antigenní testy a celkově se snažíme o to, aby se lidé na odběrovém místě vyznali a věděli, jak správně postupovat při pozitivitě. Všichni, co pomáháme nemocnici na odběrovém místě, jsme studenti. Každý z nás pracuje téměř denně od rána až do večera. Upřímně jsem překvapená, kolik mladých lidí jde takhle dobrovolně pomoci. Jsem ráda, že se tohoto mohu účastnit také.

Foto: z archivu Veroniky Kohoutové

Povánoční stromeček

Před Vánoci byla kolegyně Ladka Mutinská Ježíškem, který ozdobil náš školní vánoční stromeček. Mimo každoročních slaměných ozdob a červených mašliček se na něm tentokrát skvěly i karamelky v modrobílých obalech, které lákaly k utržení a ochutnání. (A co myslíte, jak to dopadlo? Každý trochu odvážnější kolemjdoucí si potajmu jeden bonbonek uzmul... No, vždyť proto na stromečcích sladkosti jsou!) Bohužel po vánočních prázdninách započala opět distanční výuka a ve škole nebyl nikdo, kdo by po Třech králích stromek odstrojil. (Naštěstí je umělý, tudíž neopadával – to by nám paní Pechová dala!) A tak krásil prostor před sborovnou až do konce ledna. Stal se z něj zkrátka povánoční stromeček!

Text a foto: Ing. Jaroslava Michálková

NAŠE ZDRÁVKA

Den otevřených dveří střední školy

Na pondělí 18. ledna 2021 v čase od 14.30 do 17.30 byl naplánován Den otevřených dveří střední školy. Loni v lednu, po velice úspěšných „otevřených dveřích“ by nás ani nenapadlo, že až se rok s rokem sejde, bude všechno jinak...

Den otevřených dveří jsme museli tentokrát realizovat on-line.

Na webových stránkách školy byl umístěn odkaz pro přihlášení:

[Pozvánka ke dni otevřených dveří střední zdravotnické školy](#)

[Instrukce ke dni otevřených dveří](#)

[Nabízené obory ve školním roce 2020/21 na střední škole ke stažení](#)

[Prezentace - ředitelka školy PhDr. Klížová](#)

[Prezentace - zástupce ředitelky BNDr. Štěpánek](#)

[Prezentace - zástupkyně ředitelky PhDr. Felcmaninová](#)

[Prezentace - výchovná poradkyně PaedDr. Košanová](#)

V uvedených časech probíhaly prezentace ředitelky školy, zástupců a výchovné poradkyně. Powerpointové předlohy k těmto prezentacím zůstaly na webu i nadále, takže ten, kdo se nemohl v daný čas přihlásit nebo nestihl vše zaznamenat, mohl kdykoli do těchto materiálů nahlédnout.

Hojná účast žáků i rodičů nás mile překvapila. Je vidět, že i v této době je o naši školu velký zájem a že se v září můžeme těšit na mnoho šikovných žáků se zájmem o zdravotnické obory.

Připravila: Ing. Jaroslava Michálková

Zimní příloha

O cestách a bloudění

Nedávno jsem četla velice zajímavý článek: V jihoamerických pralesích žije rod slepých mravenců. Orientují se tak, že vypouštějí feromony a v zástupech jeden za druhým pochodují po chemických cestíčkách. Navenek se zdají být naprosto dokonalým přírodním organismem. Jednou za čas se však stane, že narazí na vlastní starou pachovou stopu a začnou se točit v nekonečném kruhu. Říká se tomu spirála smrti. Miliony mravenčích vojáků se jednoduše uchodí k smrti. Biologové tento jev nedokážou racionálně vysvětlit a vykládají jej jako evoluční chybu, která nemá řešení.

Ale netočíme se i my v kruhu? Není náš svět taky nějaká evoluční chyba? Všeobecná vzdělanost dnes přestala být hodnotou. Najednou nepotřebujeme zeměpisné znalosti, protože máme GPeSky. Pravopis za nás opravuje Word, výuku cizích jazyků nahradil google překladač. Dějepis jako obor stojí před zánikem, protože to už všechno bylo a my jsme moderní, dynamická společnost hledící jen kupředu. A přírodopis, ten je úplně pasé, vzdýt v přírodě je nuda, když v lese není ani wi-fi.

Máme tisíce komunikačních kanálů a přitom není s kým mluvit. Nepovídáme si o hudbě, o umění, o literatuře. Voňavé šustící papírové knihy nahradily čtečky. Hudba jako umění skoro vyhybnula. Píšeme a není pro koho. Tísníme se v davu a přitom každý sám. Je tohle vůbec ještě evoluce?

Takhle chmurné myšlenky mě napadají, když jsem v nouzi z nouzového stavu. Jedinou cestou, jak z toho ven, je jít ven, jít cestou necestou... A tak jdu. Přemrzlý sníh mi křupe pod nohama, mráz štípe do tváří, zima zalézá pod oblečení... ale jdu.

Ani nevím, jak jsem se ocitla na kopci. Není to žádná velehora, kolem nás jsou kopce spíše podobně krčinám, ale přesto jsem se zadýchala. A přede mnou se rozevřel úžasný pohled na celé město... Mrazivý slunečný den ho zbarvil mírně dorůžova, se sněhovou bělobou ostře kontrastují tmavé kontury domů, černé linky posypaných vozovek a pestré tečky aut. Nejbližší stromy ke mně natahují větve obalené jiskřivými vločkami, jen kousek ode mne přeletí se svým typickým zaskřehotáním straka.

Krásna... Jejda, a já nemám foťák! Ani mobil!! A nějaký mírný, hluboký a jako spokojená kočka předoucí hlas uklidňuje mou zmatenou duši:

„No a co? Tak si to vyfoť očima. A ulož do SVÉ paměti, na to nepotřebuješ paměť počítačovou. A na co mobil? To chceš někomu volat, že stojíš na kopci? Copak neustále nehudruješ na to, jak musíš být pořád on-line? A najednou, když chvíli nemusíš, jsi z toho celá nesvá? Nadechni se a na chvíli zapomeň na všechen balast, který je ti teď k ničemu!“

Poslechnu, neboť ten hlas nelze neposlechnout. Zní zevnitř, zvnějšku, odevšad.

Najednou se mi zdá všechno krásné. Jednoduché pochopitelné, zkrátka normální. Ale řeknu vám, dalo to fušku – odpoutat se od všech těch technických hraček, bez kterých (ne)můžeme žít. Uvědomit si, že není nutné být stále na příjmu, stále všechno dokumentovat, komentovat... Být alespoň chvíli sám – a sám sebou...

Slávka Michálková

čtěte ještě

Erasmus+: virtuální mobilita
Řecko **Str. 1**

Naše maturantky v reportáži na
ČT 4

Hromnice –ý pohanské vítání
jara i významný křesťanský
svátek **Str. 2**

Eramus+: virtuální mobilita Řecko

Ve dnech 16. až 19. února se žáci 2B PS Daniela Dolejšová, Veronika Brejchová, Lucie Černochová, Tereza Tupá, Libor Jára a Erik Pančenko zúčastnili mobility v rámci projektu ERASMUS+ „No Need for Another Toy, Water is Our Essential Joy“. O průběhu akce a svých zážitcích napsala Veronika Brejchová:

Z důvodu současné situace nemáme možnost vycestovat a poznávat nové země, ale naše škola nezoufala a rozhodla se, že projekt Erasmus zrealizujeme online. Paní učitelka vybrala několik dobrovolníků z třídy 2BPS a vše mohlo začít.

V úterý 16. února jsme se všichni poprvé připojili na aplikaci ZOOM. Nikdo z nás nevěděl, jak s ní pracovat, a proto byly menší komplikace s připojením, ale nakonec se vše podařilo.

Druhý den, tedy ve středu 17. února, jsme měli možnost zhlédnout video o koordinátorské zemi Řecku, v němž jsme se dozvěděli spoustu zajímavých věcí o jejich kultuře, zvycích, počasí a o tom, jak vlastně funguje školství v Řecku. Ještě jsme virtuálně navštívili ostrov Zakynthos, který byl moc krásný. Je mi líto, že jsme tam nemohli být osobně. Na závěr dne ještě něco málo o programu Erasmus - a protože letošním tématem je VODA, měli jsme si připravit skleničky s vodou jako hudební nástroj a zahrát si na ně, což bylo velice zábavné a příjemné uvolnění atmosféry.

Čtvrtetní setkání jsme zahájili řeckým tancem, který nás učili naši řečtí přátelé. Bylo to velice vtipné a zábavné. Také nám ukázali, jak z obličejů našich učitelů vytvořili takzvaný „memory poster“, který bude sloužit jako hezká vzpomínka. Poté jsme viděli video z Olympijských her 2016 a slavnostní moment zapálení ohně.

Páteční den byl na jednu stranu nejhezčí, ale zároveň nejsmutnější. Řečtí studenti se sešli venku a ve večerních hodinách pustili na oblohu lampiony štěstí za každou zemi, která se tohoto skvělého projektu účastnila. Bylo to moc krásné a dojemné. My to bohužel jen pozorovali z našich monitorů či displejů a mohli pouze snít o tom, že by jsme tam byli s nimi.

Tímto chci poděkovat všem, kteří se na projektu účastnili a vyjádřit jim velký vděk za tuto příležitost. Doufám, že se nám jednou podaří tento projekt zrealizovat i na vlastní kůži, ne pouze on-line..

▲ Nádherný ostrov Zakynthos – bohužel jen virtuálně
▲► Tématem setkání byla VODA

Text článku a foto: Veronika Brejchová, 2B PS

Naše maturantky v reportáži na ČT 24

Dne 9. února 2021 Česká televize natáčela krátkou reportáž s žákyněmi 4. ročníku odboru Zdravotnický asistent. Natáčení probíhalo během praktické výuky na II. interní klinice Fakultní nemocnice v Plzni na Borech. Na otázky reportéra odpovídaly žákyně Andrea Švarcová a Michaela Holá ze třídy 4 CZM.

Otázky byly zaměřeny na zjištění připravenosti žáků na blížící se maturitní zkoušky. Reportéra zajímaly odpovědi na následující otázky. Jak žákyně zvládají zkombinovat distanční výuku, praktickou výuku a také brigády ve zdravotnických zařízeních? Z čeho mají největší obavy v rámci maturitní zkoušky? I když praktická výuka probíhá i v nouzovém stavu, co je nyní jinak?

Musím pochválit žákyně, že rozhovory zvládly velice dobře, odpovídaly s dobrým vzhledem do problematiky, a s potěšením mohu dodat, že i jejich řečový projev odpovídal úrovni maturantek.

Dále byla reportáž zaměřena na praktickou výuku. Žákyně prezentovaly svoje odborné dovednosti při praktických výkonech.

V závěru byl zaznamenán krátký rozhovor s odbornou vyučující Mgr. Dagmar Novákovou, která zmínila, že pro maturanty je praktická výuka velice přínosná a důležitá vzhledem k problémům z loňského roku, kdy z důvodu pandemie neměli možnost účastnit se praxe.

Záznam z natáčení bylo možné zhlédnout ještě tentýž den ve večerních hodinách na ČT 24 v rámci zpráv z regionů.

Michaela Holá studentka, Střední zdravotnická škola, Plzeň

Andrea Švarcová studentka, Střední zdravotnická škola, Plzeň

Dagmar Nováková učitelka odborné praxe, FN Plzeň

Hromnice – pohanské vítání jara i významný křesťanský svátek

Pokud má únor něco společného s jarem, jsou to bezesporu Hromnice. Tento svátek, připadající na 2. 2., se mimo jiné pojí s vítáním jara. Již dávno si lidé všimli, že v únoru z chladné zimy zbývá jen ta slabší část. Příroda se pomalu probouzí, o čemž svědčí první sněženky a bledule.

V lidovém křesťanství byly Hromnice oslavou nadcházejícího jara, podobně jako keltský vátek Imbolc. K němu se pojil i zvyk hodování, stejně jako později období masopustu plné zabijaček, zábavy a veselí. Původní slovanská podoba svátku souvisela s bohem hromů a blesků Perunem, který se touto dobou burácně probouzel ze zimního spánku.

Lidé uklízeli po zimě, vymetali chlévy a stáje, čistili krby a zapalovali hranice. Posvátné ohně měly očistný charakter a zaháněly zlé duchy. Křesťané tento vátek slaví pod názvem Uvedení Páně do chrámu – podle Lukášova evangelia se Josef a Marie se čtyřicetidenním Ježíškem se vydali do chrámu, aby ho podle židovského zvyku symbolicky zasvětili Bohu.

K svátku Hromnic se vztahuje mnoho zvyků a tradic. Součástí křesťanského obřadu je svěcení svící (takzvaných hromniček), které se pak za letních bouří zapalovaly v oknech na ochranu domu nebo hospodářství před bleskem. Na Chodsku se zapálená hromnička dávala do ruky umírajícímu (jinde se stavěla vedle lůžka), neboť měla posvětit odcházející duši na cestu do věčnosti.

Dalším obyčejem bylo, že na Hromnice se vše muselo brát velmi vážně – nemělo se žertovat, natožpak klít, na Chodsku byl v tento den zakázán i tanec. Hospodyně se musely vyhnout šití – špička jehly by pak měla takovou moc, že by mohla přitáhnout blesk. Teprve Hromnice znamenaly skutečný konec Vánoc – odstrojovaly se stromečky a sklízely betlémy.

K tak významnému svátku, jakým jsou Hromnice, se vztahuje množství lidových pranostik – v knize Jana Munzara Medardova kápě jich najdeme na čtyřicet. Vztahují se k přibývajícemu dennímu světlu a blížícímu se jaru. Tak alespoň ty nejznámější:

Na Hromnice o hodinu více.

Na Hromnice musí skřivan vrznout, i kdyby měl zmrznout (jestli si vzpomínáte, v jednom minialmanachovém fejetonu před několika lety jsem psala o tom, že se ovšem nejedná o skřivana, ale o chocholouše).

Když na Hromnice ze střeš teče, zima dlouho se povleče.

Na Hromnice jasná noc – bude mrazů ještě moc.

Svítili slunce na Hromnice, bude zimy o šest neděl více.

O Hromnicích hospodářů milejší vlk na dvorku, nežli slunce na obloze.

Je-li o Hromnicích studeno, přijde brzy jaro.

Zelené Hromnice – bílé Velikonoce.

Leze-li jezevec o Hromnicích z díry, za čtyři neděle zpět zpátky pílí.

Polední pranostika, spojená s jezevcem, mi připoměla jednu událost, která na Hromnice každoročně probíhá v pensylvánském městečku Punxsutawney: vešba počasí, o níž se stará svišť Phil.

V tento den určuje, jak daleko je ještě jaro – pokud uteče před vlastním stínem zpět do nory, zima hned tak neskončí. Philovi je prý úctyhodných 130 let a počasí předpovídá již od konce 19. století. Tento rituál sledují každoročně miliony televizních diváků. A to i přesto, že úspěšnost Philových předpovědí není nikterak závažná – dlouhodobě se pohybuje pod 40 %, i když v posledních asi třech letech stoupla na 50 %.

Proti tradici se tvrdě staví ochránci zvířat – vytažováním z nory je prý svišť vystavován nadměrnému stresu. Přijatelnější by bylo nahradit Phila umělou inteligencí – tedy robotem...

Podle různých zdrojů připravila Ing. Jaroslava Michálková